

ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΟΜΙΛΟΥ ΦΙΛΑΝΑΓΝΩΣΙΑΣ

Στο σχολείο μας λειτούργησε φέτος ο όμιλος φιλαναγνωσίας με υπεύθυνους καθηγητές την **Καρατζίδου Παναγιώτα**, φιλόλογο και τον **Παπαϊωάννου Γιώργο**, κοινωνιολόγο. Τα μέλη του ομίλου ήταν οι μαθητές της Β΄ Λυκείου: **Γκούμα Ζωή, Καλαϊτζίδου Μαρίνα, Καρτσιούκα Έλενα, Κεραμίδας Αχιλλέας, Σβάρνα Ελένη και Σβάρνα Κατερίνα**. Ο όμιλος με θέμα «Σχολική βιβλιοθήκη και βιωματική ανάγνωση στο σχολείο» επιχείρησε να αναπτύξει επιμέρους θεματικές με πρωτότυπους και εναλλακτικούς τρόπους, αντλώντας έμπνευση και υλικό από τα βιβλία της Σχολικής Βιβλιοθήκης με στόχο την καλλιέργεια της φιλαναγνωσίας, την ενδυνάμωση και κινητοποίηση των μαθητών σε δράσεις δημιουργικές και καινοτόμες μέσα και έξω από τη Βιβλιοθήκη.

Βασική επιδίωξη του ομίλου ήταν να συνδεθεί με την ενεργοποίηση και αξιοποίηση της Σχολικής Βιβλιοθήκης ώστε να αναβαθμιστεί ο ρόλος της ως εναλλακτικό και πιο φιλικό περιβάλλον μάθησης και ψυχαγωγίας, όχι μόνο για τα μέλη του ομίλου αλλά και ολόκληρης της σχολικής κοινότητας. Η προσδοκία μας ήταν να διαμορφωθεί σταδιακά μια διαφορετική κουλτούρα προσέγγισης της μάθησης εντείνοντας και ενισχύοντας το στοιχείο της εξοικείωσης των μαθητών με τα βιβλία και της καλλιέργειας και διάδοσης της φιλαναγνωσίας.

Στο πλαίσιο αυτό οι μαθητές και οι μαθήτριες του ομίλου συμμετείχαν σε ποικίλες βιωματικές δράσεις μέσα και έξω από τη Σχολική Βιβλιοθήκη αναπτύσσοντας την υπευθυνότητα, την ευελιξία, τη συνεργατικότητα, και την ευρηματικότητα, ενώ ταυτόχρονα συνέβαλαν και στην προβολή της αξίας του βιβλίου.

Στις εβδομαδιαίες συναντήσεις του ομίλου στο χώρο της Σχολικής Βιβλιοθήκης διαβάσαμε και συζητούσαμε πάνω στο περιεχόμενο βιβλίων προτεινόμενων από τους υπεύθυνους εκπαιδευτικούς, αλλά και της επιλογής των μαθητών, ενώ τα μέλη του ομίλου συμμετείχαν ενεργά και στην αρχειοθέτηση βιβλίων που ήταν εκτός βιβλιοθήκης καθώς και νέων βιβλίων με στόχο την εξοικείωση τους με τη χρήση και τις υπηρεσίες της σχολικής βιβλιοθήκης. Παράλληλα εξασκήθηκαν και στην βιβλιογραφική έρευνα στο πλαίσιο υποστήριξης των πολιτιστικών προγραμμάτων που υλοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς και συνδέονταν άμεσα με τις επιμέρους θεματικές όπως τόποι και λογοτέχνες (Πόλεις και λογοτεχνία και Στ' αθηναϊκά αγνάρια του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη), θεματικά αφιερώματα και δράσεις εμπνευσμένες από τα βιβλία για τη Μικρασιατική καταστροφή (Αναλόγια, παρουσίαση αποσπασμάτων των βιβλίων στους συμμαθητές τους)

Σημαντική ήταν η προσφορά του ομίλου και στην υλοποίηση εκπαιδευτικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής εκδρομής που πραγματοποιήθηκε τη φετινή σχολική χρονιά στην Αθήνα, καθώς τα μέλη του άνοιξαν νέους βιωματικούς δρόμους φιλαναγνωσίας χαρτογραφώντας τις λογοτεχνικές διαδρομές που θα ακολουθούσαν οι μαθητές της Β΄ Λυκείου που πήραν μέρος στα πολιτιστικά προγράμματα, σχεδιάζοντας θεματικές ξεναγήσεις και εμπλουτίζοντας την αναγνωστική τους εμπειρία.

Οι βιοματικές δράσεις φιλαναγνωσίας των μελών του ομίλου συνεχίστηκαν σε όλη τη διάρκεια της εκδρομής στην Αθήνα με ξεναγούς τα παιδιά που ακολούθησαν τα βήματα του Παπαδιαμάντη ανακαλύπτοντας τα μέρη από τα οποία πέρασε, διαβάζοντας και δραματοποιώντας σε εξωτερικούς χώρους, έξω από μουσεία και καφέ, αποσπάσματα από τα Αθηναϊκά και τα Χριστουγεννιάτικα διηγήματα του.

Η εκπαιδευτική επίσκεψη πλαισιώθηκε και εμπλουτίστηκε από τις αναγνώσεις των μαθητριών του ομίλου, αποσπασμάτων μπροστά από τις προθήκες της έκθεσης «Το Έπος της Ανατολής στη φαντασία των Ελλήνων» που περιείχαν βιβλία και αντικείμενα των πιο εμβληματικών έργων των λογοτεχνών που ήρθαν σε επαφή με την καταλυτική επίδραση της Μικρασιατικής Καταστροφής και της προσφυγιάς και βίωσαν τα γεγονότα, όπως ο Στράτης Μυριβήλης, ο Ηλίας Βενέζης, ο Στρατής Δούκας, ο Γιώργος Θεοτοκάς, ο Γιώργος Σεφέρης, η Τατιάνα Σταύρου, στη γενιά του '30, που διοργάνωσε η Αμερικανική Σχολή Κλασικών Σπουδών.

Παράλληλα κάθε εβδομάδα επιλέγονταν αποσπάσματα από τα βιβλία τα οποία διαβάζονταν στην πρωινή προσέλευση των μαθητών. Το πρόγραμμα με τίτλο «Πρώτη ανάγνωση» υποστηρίχθηκε από την ομάδα φιλαναγνωσίας και τη Σχολική βιβλιοθήκη ενισχύοντας με πρωτότυπο τρόπο τη διάχυση των γνώσεων και των εμπειριών τους σε όλη τη σχολική κοινότητα.

Ο όμιλος ανέπτυξε και την εξωστρέφεια συμμετέχοντας στην επιμορφωτική ημερίδα με τίτλο: «Παιδαγωγικός ανασχεδιασμός Σχολικών Βιβλιοθηκών της Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης: νομοθεσία, παιδαγωγική λειτουργία, καλές πρακτικές» που συνδιοργάνωσαν οι Δνσεις Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης Πιερίας και το 3ο ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Π.Δ.Ε. Κ. Μακεδονίας σε συνεργασία με τη Βιβλιοθήκη της Βουλής, το Δήμο Κατερίνης και την υποστήριξη της Περιφερειακής Ενότητας Πιερίας.

Η ημερίδα ξεκίνησε με την συγκινητική ακτιβιστική παρέμβαση των μαθητών και των μαθητριών του ομίλου φιλαναγνωσίας του σχολείου μας για την τραγωδία των Τεμπών «Με τα λόγια των ποιητών», όπου οι μαθητές έκαναν δραματοποιημένες αναγνώσεις. Οι μαθητές επέλεξαν να ακουστεί η φωνή τους μέσα από την επιλογή στίχων των μεγάλων ποιητών Γιάννη Ρίτσου, Οδυσσέα Ελύτη, Μανώλη Αναγνωστάκη, Κώστα Βάρναλη, Τάσου Λειβαδίτη και Κατερίνας Γώγου, αποτυπώνοντας βιοματικά τα συναισθήματα και τις σκέψεις τους για την εθνική τραγωδία των Τεμπών. Στη συνέχεια επιμορφώθηκαν με την παρακολούθηση όλων των εισηγήσεων και της υπεύθυνης καθηγήτριας του ομίλου και της Σχολικής Βιβλιοθήκης, με τίτλο «Ανοικτή σχολική βιβλιοθήκη: τόπος έμπνευσης και δράσεων φιλαναγνωσίας -Αναγνωστικές διαδρομές και γέφυρες μέσα και έξω από το σχολείο» που ανέδειξε τον πολυδιάστατο ρόλο που μπορεί να έχει η βιβλιοθήκη στη σχολική κοινότητα παρουσιάζοντας μια ποικιλία δράσεων και καλών πρακτικών οι οποίες υλοποιούνται με πυρήνα τη Βιβλιοθήκη του σχολείου μας και τον όμιλο φιλαναγνωσίας.

Με όλες αυτές τις δράσεις οι μαθητές/τριες του ομίλου ενίσχυσαν σταδιακά την κουλτούρα του αναγνώστη και καλλιέργησαν την κριτική σκέψη και τη δημιουργικότητά τους μέσω της βαθμιαίας εξοικείωσής τους με νεοέλληνες κυρίως

συγγραφείς καθώς μετατρέπονταν από παθητικοί δέκτες σε ενεργητικούς όσον αφορά στην πρόσληψη της λογοτεχνίας.

Ενέργειες & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Σε όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς πραγματοποιήθηκαν εβδομαδιαίες δίωρες συναντήσεις κάθε Δευτέρα όπου οι μαθητές/τριες διάβαζαν βιβλία και προετοίμαζαν τις δράσεις φιλοαναγνωσίας και προβολής της Σχολικής Βιβλιοθήκης.

Στο τέλος της σχολικής χρονιάς παρουσιάστηκαν στους μαθητές όλων των τάξεων και τους εκπαιδευτικούς όλες οι δράσεις του ομίλου και έγινε διάχυση των ιδεών και των εμπειριών τους που σχετίζονται τόσο με την βιοματική ανάγνωση στο σχολείο και τη βιοματική προσέγγιση της λογοτεχνίας, όσο και με τη λειτουργία της Σχολικής Βιβλιοθήκης.

Πόροι – μέσα - ερευνητικά εργαλεία

Αξιοποιήθηκαν σε μεγάλο βαθμό τα βιβλία της Σχολικής και της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Λιτοχώρου καθώς και εκπαιδευτικό διαδικτυακό υλικό.

Κριτήρια επιτυχίας της Δράσης

Η ανελλιπή παρουσία των μαθητών και των μαθητριών του ομίλου σε όλες τις συναντήσεις μας, η διάθεση για συμμετοχή σε όλες τις δράσεις που αφορούσαν την οργάνωση της βιβλιοθήκης την οποία έδειξαν και με την πρότασή τους να πηγαίνουν στη βιβλιοθήκη στα διαλείμματα και όποτε είχαν ελεύθερο χρόνο ,είτε για να αρχειοθετήσουν ,είτε για να διαβάσουν, η ενεργοποίηση και η εμπύχωσή τους με βιοματικές δράσεις αποτελούν τα σημαντικότερα οφέλη που αποκόμισαν οι μαθητές από τη συμμετοχή τους στον λογοτεχνικό όμιλο.